

Betreft: nieuwsbrief augustus-december 2008
Project: autisme in Iași, Roemenië

Looptijd: 2008 - 2010
Opdrachtgever: stichting ZZG –grenzenloze zorg-
Door: Anke van Wijk (projectleiding)
Datum: december 2008

Inleiding

In het kader van het project 'Autisme en Iași' wordt drie tot vier maal per jaar een nieuwsbrief geschreven voor betrokkenen. In de nieuwsbrief worden de activiteiten in het kader van dit project weergegeven.

Stuurgroep

In de periode augustus-november 2008 heeft de stuurgroep 2 bijeenkomsten gehad.

Thema's waren organisatie van de werkweek in Nederland (oktober) en de lesweek van november 2008. Daarnaast in de financiering van het project in een nieuw format gebracht waardoor inkomsten en uitgaven nog beter inzichtelijk zijn.

Educatietraject

Werkbezoek aan Nederland 5-12 oktober

Theo Peters, grondlegger van autisme opleidingen in Europa, gaf een inspirerende lezing op 6 oktober

In deze week brachten zeven professionals uit Iași een bezoek aan Nederland. Het was voor hen een week met een vol inhoudelijk programma, maar er was ook tijd voor sightseeing van Nederland (Scheveningen, klompenfabriek in Liempde, Amsterdam). Er was een studiedag over autisme samen met de professionals van Lunet zorg, er werden werkbezoeken gebracht aan woon- en dagbestedingslocaties voor mensen met autisme, de ZMLK-school werd bezocht en iedereen liep een werkdag mee met een Nederlandse collega van dezelfde discipline.

Op donderdag werd ook een bezoek gebracht aan de Roemeense ambassadeur in Nederland, die veel belangstelling toonde voor en onder de indruk was van het vele werk in de dagcentra in Iași.

Vrijdag vond wel een heel bijzondere activiteit plaats. Basisschool 't Karregat in Eindhoven gaat in de herfstvakantie alle schoolmeubilair vervangen. Van de directeur van de school mochten we alles wat bruikbaar was vervoeren naar Iași. Die vrijdag werden bijna 150 tafeltjes en stoeltjes en lerarentafels door de leerlingen en door onze Roemeense gasten naar de vrachtwagen gesjouwd. Deze auto was beschikbaar gesteld door KLG Europe.

Antoinette Smits, onze contactpersoon in Iași, was deze week ook in Nederland en heeft het grootste deel van het programma meegemaakt. Iedereen kreeg een gastvrij onderdak in een leegstaande woning van Lunet zorg in Bergeijk. Daar stond een opgemaakt bed en een warme maaltijd klaar. De vliegreis tussen Iași en Brussel werd mogelijk gemaakt door Archicom. Op zondag 12 oktober keerde de groep moe en voldaan weer huiswaarts.

Lesweek 3, november 2008

Binnen het project zijn totaal 7 lesweken gepland.

Op 8 november zijn vijf docenten naar Roemenie gereisd voor de derde lesweek.

- Anke van Wijk (Autismeconsulent, Lunet zorg Noord-Brabant)
- Bert van de Meeberg (Arts Verstandelijk Gehandicapten, Lunet zorg Noord Brabant)
- Willem de Jong (adjunct-directeur OSO, Fontys)
- Marianne de Bruin (docent leerroute autisme, Fontys)
- Dorothy Duchatelet (psycholoog, docent Fontys)

vlnr Anke, Inga (tolk), Marianne, Willem, Dorothy

Er zijn 3 cursusdagen geweest met totaal 175 deelnemers.

De lessen zijn gegeven aan dezelfde drie doelgroepen als tijdens de eerste twee lesweken: professionals, ouders en werkers.

Het thema van deze lesweek was “verduidelijking”. Hoe kan je aan iemand met autisme duidelijk maken wat je van hem/haar verwacht. Naast de theorie is ook veel tijd besteed aan praktische oefening.

Alle cursusdagen is Inga Smelik onze tolk geweest.

Symposium

Op 13 november hebben de docenten samen met de twee professoren Alois Ghergut en Ion Dafinoiu een symposium verzorgd op de universiteit van Iași voor de studenten van de faculteit psychologie en andere geïnteresseerden. Er was een overinschrijving voor deelname aan het symposium. Er hebben zo'n 70 personen de 8 presentaties gevolgd. Autisme werd vanuit

verschillende gezichtspunten besproken. Het was een geïnteresseerd en aandachtig publiek. Vooral het verhaal van een moeder met een kind met autisme maakte diepe indruk.

Het was voor het eerst dat binnen de faculteit zoveel tijd en aandacht aan het onderwerp autisme werd besteed.

Intentieverklaring

Aan het eind van het symposium is tussen de faculteit Psychologie van de universiteit van Iași en Universiteit Fontys, afdeling OSO, een intentieverklaring getekend voor langdurige samenwerking op onderwijsgebied.

Tekenen van de intentieverklaring door Willem de Jong en Ion Dafinoui

Doelstelling is dat lesprogramma's en leerroutes van Fontys op het gebied van autisme en andere leerstoornissen (special educational needs) gebruikt kunnen worden in het onderwijs aan de studenten in Iași. Ieder jaar zal er een planning worden gemaakt van activiteiten in het kader van deze samenwerking. Als eerste thema, binnen de samenwerking, wordt autisme uitgewerkt. Het zal een verkennen en uitwisselen van elkaars wijze van educatie rondom dit thema worden. Het borgen van kennis over autisme is één van de doelen van het project "Autisme en Iași". Dit wordt bereikt door hiervoor aandacht te vragen binnen de lesprogramma's van de universitaire opleiding,

Werkbezoeken

Naast de lesdagen zijn er werkbezoeken gebracht aan verschillende voorzieningen voor kinderen met een verstandelijke beperking in Iași, waaronder enkele dagcentra en de instelling Galata. Ook werd de school voor speciaal onderwijs bezocht.

Aan de Nederlandse arts werden een aantal kinderen met een medische vraag gepresenteerd. Bijzonder was dat ook een aantal artsen en een kinderpsychiater aansloten. Zo kon er met elkaar van gedachten worden gewisseld over diagnostiek en behandeling bij kinderen met autisme. Ook andere medische vragenstukken kwamen aan de orde. De medisch specialisten gaven aan behoefte te hebben aan een specifieke scholingsaanbod voor de eigen professie in een volgende lesweek met betrekking tot de medische zorg voor mensen met een verstandelijke beperking en in het bijzonder autisme.

Netwerk in Iași

Een tweede doel van het project is het ontwikkelen van een samenwerkingsnetwerk. Hierbij denken we aan het bundelen van krachten tussen onder andere ouders, professionals van dagcentra, universiteit en kindbescherming. Tot nu toe zijn de contacten los van elkaar gelegd middels het project. Het streven is om in 2009 en 2010 onderlinge verbanden te organiseren en faciliteren.

Tijdens de lesweek heeft er weer een ontmoeting plaatsgevonden met de directeur van de kindbescherming, dhr. P. Penciu. Hij stelt het erg op prijs om geïnformeerd te zijn over onze aanwezigheid en ons programma. Tegelijk laat hij zijn waardering voor onze inzet blijken. Hij is door de projectleiding geïnformeerd over de doelstelling en de lesinhouden van lesweek 3 en de plannen voor 2009. Dhr. Penciu ondersteunt het project en de concrete plannen voor 2009.

Literatuurvertaling

Op de laatste dag van ons bezoek werden we met professor Ghergut en onze tolk Inga Smelik ontvangen door uitgever Polirom. We hebben gesproken over het belang van boeken over autisme in het Roemeens. Van de Nederlandse uitgever Amstel is reeds toestemming gekregen om boeken over autisme te gaan vertalen en uit te geven in Roemenië. Dit is een belangrijke stap (en ook een van de doelstellingen van het project), want zonder vakliteratuur kan geen kennis worden opgebouwd. Met de uitgever is afgesproken informatie rondom een aantal boeken aan te leveren. Op basis van de informatie zal de uitgever beslissen welke de boeken zij uit gaan geven. We hebben hier alle vertrouwen in. Om het vertalen te realiseren zijn diverse contacten aangegaan. Ook deze doelstelling verloopt volgens verwachting.

Vierde lesweek maart 2009

De voorbereidingen van de vierde lesweek zijn gestart. Het wordt de week van 21 maart. Het thema zal zijn communicatie en sensorische waarneming. Er zullen specifiek rondom deze thema's docenten worden gezocht.

PR en Netwerk

In het kader van het onderhouden van contacten heeft Anke op 4 september en 4 december bijeenkomsten van het DutchRomanianNetwork bijgewoond.

Tevens wordt het contact met de Roemeense ambassadeur ZE Calin Fabian en zijn vrouw Mw M. Fabian onderhouden.

Op bezoek bij de ambassadeur op 9 oktober 2008

Er zijn diverse artikelen in voorbereiding tot publicatie of reeds gepubliceerd in onder andere ;

- Eindhovens Dagblad
- Markant (VGN tijdschrift gezondheidszorg)
- Roemenië Magazine (tijdschrift voor geïnteresseerden in Roemenië)
- Lunet magazine
- Digitale nieuwsbrief: Timpori Noi

De website wordt actueel gehouden.

Financiën subsidie

Dit project komt tot stand komt mede door ondersteuning van het

sponsoring

KLG Europe is hoofdsponsor van dit project.

▪ **Consultants**
▪ **Architects**
▪ **Engineers**

Ook Archicom en E. van Wijk transport hebben het project gesponsord. Daarnaast zijn er andere financieel ondersteunende partijen

Planning dec 08 – maart 08

- Verdere voorbereidingen boekvertaling
- Uitwerking programma ten behoeve van 4 lesweek maart 09
  - Werven docenten
  - Uitwerken huiswerkopdracht
  - Voorbereiden lesprogramma's en planning
- Planning overige lesweken 2009 en 2010
- Verdere activiteiten rondom sponsorwerving
- Activiteiten in het kader van PR: artikelen, website etc
- Stuurgroep bijeenkomsten
- Uitwerking activiteitenplan universiteit in het kader van het project
- Algemene voortgang.

De volgende nieuwsbrief zal in het voorjaar verschijnen.

De stuurgroep van het project 'Autisme en Iași'
wens u fijne feestdagen en alle goeds voor 2009!